

RESURSE EDUCAȚIONALE ONLINE ÎN CDI

Profesor Mihaela Turcu
Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Cluj-Napoca

Calitatea actului educațional din învățământului românesc este, printre altele, legată direct de utilizarea noilor tehnologii ale informării și comunicării (NTIC) în procesul instructiv-educativ în contextul în care, conform politicilor educaționale actuale, școlii îi revine misiunea de a forma tânăra generație pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Elementele de conținut din curriculum-ul formal sunt tot mai mult disponibile și în format electronic. Aproape că nu mai există disciplină la care să nu se găsească măcar un soft educațional sau posibilitatea de a accesa resurse din mediul online. Cărțile tipărite sau manualele nu mai constituie singura sursă de acces la informație în condițiile în care canalele de transmitere și modalitățile de acces la aceasta s-au diversificat, iar internetul a devenit cea mai complexă sursă info-documentară. Ar fi eronat să considerăm că putem ignora aceste resurse care oferă o cantitate mare de informație aflată la un clic distanță de elevi. Structurile info-documentare din unitățile școlare (CDI, biblioteci) propun, prin specificul lor, activități formale și nonformale care au menirea de a favoriza accesul la resursele documentare existente pe suport tradițional sau în mediul virtual, contribuind astfel la creșterea calitativă a demersului educativ; profesorul documentarist (documentaristul sau bibliotecarul, după caz) participă „la dezvoltarea celor 8 competențe-cheie care determină profilul de formare a elevului, în special a competenței de "a învăța să înveți", **a competenței digitale de utilizare a noilor tehnologii**, a celor de comunicare în limba română, în limba maternă și în limbi străine, prin dezvoltarea autonomiei în învățare, dezvoltarea simțului critic, a lucrului în echipă, a abordării transdisciplinare a conținuturilor și susținerii inovației didactice”¹. Ca centru de resurse pluridisciplinare și multisupport, CDI trebuie să faciliteze accesul beneficiarilor la astfel de suporturi educaționale, deoarece inserția resurselor online în activitățile din CDI are impact direct asupra strategiilor didactice, permițând

¹ Regulamentul CDI din 2011

organizarea instruirii într-o manieră în care metodele tradiționale nu o pot face. Prin urmare, responsabilul CDI este persoana-resursă care formează utilizatorii pentru „a cauta, accesa, analiza, critica, selecta, prelucra și utiliza informația”² și le pune la dispoziție surse complementare de documentare, inclusiv dosare tematice cu resurse educaționale online actualizate permanent.

De aceea, am considerat absolut necesară elaborarea la nivelul fiecărui CDI din județ a unor portofolii tematice cu resurse educaționale disponibile în mediul online și am venit în sprijinul resursei umane, în calitate de formator, cu un **Program de dezvoltare profesională** de 20 de ore - *Utilizarea Noilor Tehnologii ale Informării și Comunicării în CDI*- în vederea formării competențelor specifice necesare integrării noilor tehnologii și resurselor online în procesul instructiv-educativ. Grupul țintă a fost format din 22 de profesori documentariști, cadre didactice responsabile CDI, documentariști și bibliotecari din județul Cluj, iar obiectivele au avut în vedere stimularea utilizării NTIC în CDI și biblioteci pentru egalizarea șanselor de acces la informație, crearea și dezvoltarea oportunităților de învățare bazate pe NTIC, utilizarea NTIC în scopul stimulării creativității și a imaginației elevilor și **utilizarea unei varietăți de instrumente on-line în procesul instructiv-educativ**. Prima parte a programului a avut caracter teoretic și am supus dezbaterii aspecte precum societatea informației în care trăim, necesitatea tehnologizării procesului instructiv-educativ, încurajarea învățământului inovativ și stimularea creativității profesorilor și a elevilor, resursele educaționale deschise, spațiul educațional virtual/clasa virtuală³, instrumente de comunicare și colaborare pe internet (de tipul GoogleDocs⁴, Wikispaces⁵, blog, Slideshare⁶ etc.), e-content (materiale educaționale interactive obținute prin utilizarea tehnologiei multimedia combinând text, imagine, sunet și animație în scopul furnizării acestora prin diferite canale⁷), e-learning, platforme educaționale (AeL⁸, Plone⁹,

² Regulamentul CDI din 2011

³ <https://sites.google.com/site/stiinteclassavirtuala/>

⁴ <http://docs.google.com/>

⁵ <http://www.wikispaces.com/>

⁶ <http://www.slideshare.net/>

⁷ <http://www.educreativ.ro/sites/all/files/demo/cd1/index.html>

⁸ <http://advancedelearning.com/>

⁹ <https://plone.org/>

Moodle¹⁰, eTwinning¹¹, Wikispaces¹², iTeach¹³, Blackboard¹⁴, Frog¹⁵ ș.a), produse multimedia utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare (prezi, slideshare, padlet), clasă virtuală etc. S-a desprins ideea că, din păcate, încă în marea majoritate a bibliotecilor școlare predomină resursele pe suport tradițional și este necesară o regândire a politicii documentare prin crearea unor strategii de descoperire și utilizare a noilor tehnologii și a resurselor online nu doar de către elevi, ci și de către profesori. Partea practică a programului a presupus, ca primă etapă, un work-shop de elaborare a unui proiect de activitate pentru o disciplină nonlingvistică în care să fie, evident, integrate NTIC și resurse online; surprinzător sau nu, am ales educația fizică pentru a demonstra că și în cadrul acestei discipline se pot integra cu succes resursele online (youtube, CSID, interviuri cu nutriționiști celebri, prezi etc.). Cea de-a doua etapă a avut în vedere o activitate de cercetare în mediul virtual: realizarea unui dosar tematic cu resurse online disponibile pentru toate ariile curriculare și cu platforme e-learning pentru cadrele didactice. De altfel, dosarul realizat pe grupe de 3-5 cursanți a constituit și produsul final al cursului. Am obținut astfel o bază de date comună (disponibilă în CDI sau bibliotecă) destul de substanțială cu resurse online relevante pentru fiecare arie curriculară în parte, am împărtășit opinii, am schimbat idei și informații (în funcție de specificul fiecărei unități școlare participante). Momentul de reflecție de la final a oferit fiecărui participant posibilitatea de a-și exprima opinia cu privire la utilitatea programului și părerea unanimă a fost că au conștientizat mult mai profund importanța integrării NTIC și a resurselor online în activitatea din CDI/bibliotecă.

Prin urmare, instruirea asistată de calculator și implicit resursele educaționale online reconfigurează și eficientizează procesul de învățare derulat în CDI, facilitează formarea de competențe, dând un caracter interactiv și integrativ instruirii, iar internetul aproape că este asociat cu un veritabil profesor care permite învățarea asincronă. Totodată, resursele online tind să înlocuiască modalitățile clasice de căutare a informației și de explorare prin biblioteci; pentru că elevii sunt mari consumatori de

¹⁰ <https://edu.moodle.ro/>

¹¹ <https://www.etwinning.net/ro/pub/index.htm>

¹² <http://limbajul-c.wikispaces.com/Platforma+educationala>

¹³ <http://iteach.ro/>

¹⁴ <https://ush.blackboard.com/>,

¹⁵ <http://www.frogeducation.com/>

informații de pe Internet, profesorii trebuie să țină pasul cu ei, cu schimbarea, cu avalanșa de informații, de noi practici, să-i atragă și să-i ajute să aleagă drumul și informațiile potrivite.

În concluzie, în mediul educațional al secolului nostru, alături de bibliotecile clasice, resursele on-line ocupă un loc la fel de important atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi, iar CDI rămâne un spațiu al tehnologiei care vine în sprijinul educabililor prin favorizarea accesului la website-uri relevante pentru teme și disciplinele studiate, la diferite instrumente sau aplicații online de redactare a materialelor, la multiple canale de comunicare și de informare.